

درس اول

۱- ما هُوَ الْمُنَاسِبُ لِلْفَرَاعِینِ: «..... عَلَی وَ حَمِیدٌ مِنَ السَّفَرِ وَ الْأَمَانَةُ مِنْ صَدِیقِهِمَا.»

- ① رَجَعَا، اسْتَرْجَعَا ② رَجَعَا، اسْتَلَمَا ③ رَجَعُوا، اسْتَلَمُوا ④ رَجَعُ، اسْتَرْجَعَا

۲- عَيِّنِ الصَّحِيحَ عَنِ فِعْلِ الْأَمْرِ:

- ① اجتمعى اليوم فى المكتبة يا زميلاتي! ② اسمع كلامى بدقة يا طالبة! ③ يا طالبان ابحنان عن المواد الغذائية! ④ يا اخوتي تفكروا حول الحياة!

۳- كم اسماً فى العبارة التالية؟ «سبع يجرى للعبد أجرهنّ و هو فى قبره بعد موته»

- ① سبعة ② ثمانية ③ تسعة ④ عشرة

۴- فى أىّ العبارة جاءت فيها صفة أكثر؟

- ① الإنسان المؤمن يمسك بالقرآن الكريم. ② شكرنا ربنا الكريم على الفوز العظيم. ③ اشتري والده الحنون لأخته الصغيرة لعبة جميلة. ④ عصفت رياح شديدة فى إحدى المدن الجنوبية.

۵- فى أىّ عبارة ماجاء الجمع السالم للمؤنث و جمع التذكير معاً:

- ① الصّالحات ينتفعن من نعم الله! ② هذه الشّجرات ذات غصون نظرة! ③ العسل لا يفسد الأسنان على خلاف السّكريات الأخرى! ④ يسمع الإخوان أصوات الطيور الجميلة!

درس دوم

۶- عَيِّنِ الصَّحِيحَ لِلْفَرَاعِ:

«رَأَيْتُ عَيْنَيْنِ جَارِيَتَيْنِ فِي الْغَابَةِ.»

- ① إثنان ② إثنين ③ إثنيتين ④ إثنان

۷- عَيِّنِ غَيْرَ الْمُنَاسِبِ حَوْلَ أَدْوَاتِ الْإِسْتِفْهَامِ.

- ① تطول رحلتنا إلى جزيرة كيش أربعة أيام. (ماذا) ② سترجع من مشهد فى نهاية الأسبوع. (متى) ③ سألتى أستاذ اللّغة العربية بابتسامة. (كيف) ④ لأننا نعرف الإجابة بشكل صحيح. (ماذا)

۸- عَيِّنِ الصَّحِيحَ عَنِ الْعَمَلِيَّاتِ الْحِسَابِيَّةِ:

- ① $9 \times 8 = 72$ ← تسعة فى ثمانية يساوى إثنين و سبعين ② $30 = 3 \div 9$ ← تسعة تقسيم على ثلاثة يساوى ثلاثين ③ $84 = 12 \times 7$ ← اثنا عشر فى سبعة يساوى ثمانين و أربعة ④ $4 = 9 - 15$ ← خمسة عشر ناقص تسعة يساوى أربعة

۹- عَيِّنِ العبارة الّتى يوجد فيها عدد ترتيبى:

- ① بقيت فى هذه المدينة لثمة أحد عشر يوماً! ② قرأت الجزء الثلاثين من القرآن يوم أمس! ③ توجد فى حديقتنا واحد و عشرون شجرة! ④ إذا إثنان يتناجيان فعلينا أن لاندخل بينهما!

۱۰- «اعلم أنّ يوم هو اليوم الثانى من الأسبوع و أنّ اثنين و تسعين ناقص ستة عشر يساوى»:

- ① الأحد - ستة و سبعين ② الاثنين - سبعة و ستين ③ الاثنين - سبعين و ثمانية ④ الأحد - تسعة و ستين

درس سوم

۱۱- عَيِّنِ الفِعْلَ الْمَاضِىَ مِنْ بَابِ «تَفَعَّلَ»:

- ① تكلم مع مدرّسك حول مشكلتك. ② تقدّم الطّلاب فى الامتحان بالإجتهاد. ③ ستخرج أختى من الجامعة بعد ستين. ④ أشكر فى خلق السماوات و الأرض.

۱۲- عَيْنُ الخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الكَلِمَاتِ:

- ۱) تَكَلَّمُوا تُعْرَفُوا فَإِنَّ المَرَّةَ مَخْبُوءَةٌ تَحْتَ لِسَانِهِ!
- ۲) يَجِبُ أَنْ يَكُونَ كَلَامُنَا لِيُنَافِيَ عَلَى قَدْرِ عُقُولِ المُسْتَعِينِ!
- ۳) الكِتَابُ صَدِيقٌ يُنْقِذُكَ مِنْ مُصِيبَةِ الجَهْلِ!
- ۴) عَلَيْهِ أَنْ لَا يَتَدَخَّلَ فِي مَوْضِعٍ يُعْرِضُ نَفْسَهُ لِلتَّهْمِ!

۱۳- أُدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالمَوْعِظَةِ الحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ

- ۱) پروردگارت تو را به دانش و اندرز نیکو فرا می خواند پس با آنان به بهترین شیوه گفت و گو کن!
- ۲) به راه پروردگارت با علم و نصیحت خوب بخوان و با آنها به روشی بهتر ستیز کن!
- ۳) با دانش و اندرز نیکو به راه پروردگارت فرا بخوان و با آنان به روشی که بهتر است ستیز کن!
- ۴) با علم و اندرزی خوب به راه پروردگارت دعوت کن و با آنان به بهترین شیوه گفت و گو کن!

۱۴- عَيْنُ مَا يُمْكِنُ أَنْ يَكُونَ الخَطَأُ حَوْلَ الأَفْعَالِ التَّالِيَةِ:

- ۱) اِسْتَرْكَبُوا: لِلغَائِبِينَ - مَزِيدٌ ثَلَاثِي (بَابِ اِفْتِعَالِ)
- ۲) لَاتَجْتَهِدُوا: لِلْمَخَاطِبِينَ - مَزِيدٌ ثَلَاثِي (بَابِ اِفْتِعَالِ)
- ۳) تَخْرُجُ: لِلْمَخَاطِبَةِ - مَزِيدٌ ثَلَاثِي (بَابِ تَفَعُّلِ)
- ۴) يَتَعَلَّمُنَ: لِلغَائِبَاتِ - مَزِيدٌ ثَلَاثِي (بَابِ تَفَعُّلِ)

۱۵- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

(أَيْ رَأَيْتَ أَحَدَ عَشْرٍ كوكِبًا وَ الشَّمْسُ وَ القَمَرُ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ)

- ۱) قطعاً من یازدهمین ستاره به همراه خورشید و ماه را دیدم که من بر آنها سجده می کردم!
- ۲) بی شک دوازده ستاره و ماه و خورشید را دیدم و آنها در حال سجده برای من بودند!
- ۳) همانا من یازده ستاره و خورشید و ماه را دیدم، دیدم که آنها برای من سجده می کنند!
- ۴) بی گمان ستاره های یازده گانه و خورشید و ماه را دیدم که بر آنها سجده کنان بود!

درس چهارم

۱۶- عَيْنُ الفِعْلِ الَّذِي لَهُ حُرُوفٌ زَائِدَةٌ أَكْثَرُ:

- ۱) مَنَعَ الطَّبِيبُ المَرِيضَ عَنِ العَمَلِ، فَمَنْعَهُ.
- ۲) أَذَبَ الوَالِدُ الطِّفْلَ، فَتَأَذَّبَ.
- ۳) اسْتَغْفَرُوا اللهَ مِنْ ذُنُوبِهِمْ.
- ۴) عَلِمُوا وَ تَفَقَّهُوا وَ لَا تَمُوتُوا جُهَالًا!

۱۷- عَيْنُ مَصَادِرِ الأَفْعَالِ التَّالِيَةِ صَحِيحَةٌ:

- ۱) اِنْتَهَرُوا - اِنْتَهَرُوا (اِفْتِعَالٌ - اِفْتِعَالٌ)
- ۲) تَخَلَّصُوا - يُخْرَبُونَ (تَفَعُّلٌ - تَفَعُّلٌ)
- ۳) خَاطَبُوا - يَنْهَوْنَ (مَفَاعَلَةٌ - اِفْعَالٌ)
- ۴) اِسْتَلَمُوا - اِسْتَلَمُوا (اِسْتِفْعَالٌ - اِفْعَالٌ)

۱۸- عَيْنُ جَوَابِ فِيهِ المَصَادِرُ مِنْ بَابِ أَوْ وَزْنِ وَاحِدٍ:

- ۱) اِسْتِقْبَالَ - اِسْتِقْرَارٌ - اِسْتِلاَمٌ
- ۲) اِنكسار - اِنقِلاَبٌ - اِنْتِشاَرٌ
- ۳) اِنْتِخَابٌ - اِمْتِحَانٌ - اِحْتِفَالٌ
- ۴) اِبْتِعاَدٌ - اِحْتِفاظٌ - اِعْلاَقٌ

۱۹- عَيْنُ الفِعْلِ الَّذِي لَهُ حُرُوفٌ زَائِدَةٌ أَكْثَرُ:

- ۱) اِنْتَضَعَتِ الأشْجَارُ فِي الحَدِيقَةِ الكَبِيرَةِ أَمْسَ.
- ۲) أَنْتُمْ تَسْتَمِعُونَ لِكَلَامِ الكَبِيرِ بِدَقَّةٍ.
- ۳) اسْتَقْبَلْتُ أَصْدِقَائِي فِي مَحْطَةِ القِطَارِ هَذَا اليَوْمِ.
- ۴) المَوْمِنَاتُ الصَّالِحَاتُ لَا يَتَّجِدْنَ حَوْلَ المَوْضِعَاتِ المُخْتَلِفَةِ.

۲۰- عَيْنُ الصَّحِيحِ: «رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ القَوْمِ الظَّالِمِينَ.»

- ۱) ای خدا! ما را در برابر گروه ظالم قرار نده.
- ۲) خدای ما! ما را همراه با گروه ستمگران قرار نده.
- ۳) خدای ما! ما را همراه با گروه ظالمان قرار ندادی.
- ۴) خدای ما! ما را همراه با گروه ستمگران قرار نده.

۲۱- «برای کسی که از او می آموزید و کسی که به او می آموزانید تواضع کنید!» عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ۱) مَنْ تَعَلَّمَ مِنْهُ وَ مِنْ نَعْلَمُهُ تَتَوَاضَعُ لَهُ!
- ۲) مَنْ تَعَلَّمَ مِنْهُ وَ مِنْ عَلَّمْتَهُ تَوَاضَعُ لَهُ!
- ۳) تَوَاضَعُوا لِمَنْ تَعَلَّمُوا مِنْهُ وَ لِمَنْ تَعَلَّمُونَهُ!
- ۴) تَوَاضَعُوا لِكُلِّ مَنْ تَعَلَّمَ مِنْهُ وَ لِكُلِّ مَنْ تَعَلَّمُوا!

درس پنجم

۲۲- عَيْنُ الاسْمِ مضافاً وَ موصوفاً معاً:

- ۱) معلّمنا المشفق محبوبٌ عندنا وَ يُشجّعنا على الأعمالِ الحَسَنَةِ!
- ۲) مِنْ بَيْنِ المَلابِسِ ذَاتِ الألْوَانِ المُخْتَلِفَةِ، الأَبْيَضُ مِنْهَا أَجْمَلُ!
- ۳) حَلَوِيَّاتُ هَذَا الحَلَوَانِيِّ لَذِيذَةٌ وَ يَبِيعُهَا لِلنَّاسِ كُلِّ يَوْمٍ!
- ۴) الصَّدِيقُ الصَّالِحُ مفيدٌ لَنَا وَ إِنْ كَانَ بَعِيداً عَنَّا عَادَةً!

۲۳- عَيْنُ الخَبَرِ المَفْرَدِ (اسْمًا):

- ۱) بَعْضُ الطَّيُورِ وَ الحَيَوَانَاتِ تَعْرِفُ بِغَرِيزَتِهَا الأَعْشَابَ الطَّيِّبَةَ!
- ۲) لِلغَرَابِ صَوْتُ يُحذِّرُ بِهِ بَقِيَّةَ الحَيَوَانَاتِ حَتَّى تَتَبَعِدَ سَرِيعاً!
- ۳) أَحَبُّ عِبَادِ اللهِ إِلَى اللهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ!
- ۴) سَمِعَ الدَّلْفِينَ يَفوقُ سَمْعَ الإنسانِ عَشْرَ مَرَّاتٍ تَقْرِيباً!

۲۴ - عین العبارة التي ما جاء فيها (الفاعل)؟

- ① رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَبَسِّرْ لِي أَمْرِي ...
 ② رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً ...
 ③ مُحاولة العلماء على معرفة سر تلك الظاهرة كثيرة.
 ④ إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُون.

۲۵ - في أي عبارة جاءت الجملة الفعلية والجملة الاسمية معاً؟

- ① يجلس التلاميذ في الصفِّ و نافذته مفتوحة!
 ② تحوّل ظلام البحر إلى الثَّهَارِ يمكن بالأسمك المضيئة!
 ③ أُحِبُّ عِبَادَ اللَّهِ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
 ④ أَنَا التَّقَطُّتُ صوراً من شاطئ البحر في الغروب!

۲۶ - عین العبارة التي ما جاء فيها «المبتدأ»:

- ① صباح أحد الأيام ذهبنا إلى الحرم الشريف!
 ② نظر الوالد إلى والديه حباً لهما عيادة!
 ③ فضل العالم على غيره كفضل النبي على أمته!
 ④ لكل لاعب في هذا الفريق دور مهم!

۲۷ - عین ما ليس فيه الفعل المجهول:

- ① ضُيعت ساعات الحياة، ففكر بدقة!
 ② في هذا اليوم مُنعنا عن الذهاب إلى البحر!
 ③ نُسَاعِدُ في واجباتنا المدرسية لأننا صعبة جداً!
 ④ طلب المعلم من التلميذ أن تتشد الأشعار أكثر!

درس ششم

۲۸ - عین «نا» مفعولاً:

- ① عَلَّمْنَا
 ② تَعَلَّمْنَا
 ③ عَلَّمْنَا
 ④ جَاهَدْنَا

۲۹ - عین الخَطَأ في الموصوف و الصفة:

- ① مشتقات انقط الكثرة!
 ② رأيت الرجل المشهور!
 ③ جاء الرجلان المؤمنون!
 ④ طلاب الجامعة الفائزون!
 موصوف موصوف
 موصوف موصوف
 موصوف موصوف
 موصوف موصوف

۳۰ - عین الأنسب للجواب عن الترجمة:

«قررت مع أختي الصغرى أن نذهب غداً رأس الساعة التاسعة و النصف إلى المتحف لمشاهدة الآثار التاريخية!»:

- ① يا خواهر کوچکم قرار گذاشتیم فردا سر ساعت نهونیم برای بازدید از آثار باستانی به موزه برویم!
 ② من با خواهر کوچکترم قرار گذاشتم؛ سر ساعت نهونیم فردا به دیدار آثار باستانی موزهها برویم!
 ③ من و خواهرم صغری قرار گذاشتیم رأس ساعت نهونیم فردا به مشاهدة آثار تاریخی موزهها برویم!
 ④ يا خواهر کوچکترم قرار گذاشتم که فردا رأس ساعت نهونیم برای مشاهدة آثار تاریخی به موزه برویم!

۳۱ - عین الفعل الذي ليس له فاعل:

- ① خير شبابنا أستشهدوا في الدفاع عننا!
 ② يُجِلُّ المعلم من بيني و ينشئ أنفساً و عقولاً!
 ③ أحد الرجال ارتكب المعاصي بعد أن كرت أمواله!
 ④ أيمكن لك أن تغتبر عزمك للذهاب إلى خارج المدينة!

۳۲ - عین المفعول مبنياً:

- ① أنتن لا تكفين شيئاً على جدار الصفا!
 ② أخرجني تلك الملابس من الحقيبة!
 ③ احتريم معلميك كلهم يرفع شأنك عند الجميع!
 ④ كنت أنتظر صديقي في موقف الحافلة!

۳۳ - عین الصحيح حسب الحقيقة و الواقع:

- ① من آدابنا الإيرانيين إحتفال أول يوم من الصيف.
 ② السائح يحتاج إلى الجواز للسفر إلى البلاد الأخرى.
 ③ الزمان فاكهة يُجفقه الناس لفصول السنة.
 ④ المسلمون في العالم يحتفلون بيوم عبد القدر شهرياً.

درس هفتم

۳۴ - عین نائب الفاعل ليس اسماً ظاهراً:

- ① أنزلت آيات القرآن.
 ② أنزلوا في عصر قديم.
 ③ خلق الإنسان.
 ④ يُسمع صوت من البعيد.

۳۵ - عَيْنُ الفعل مجهولا (بالنظر إلى المعنى):

- ① أريد أن تُخبر صديقك أن لحظة اللقاء قريبة!
 ② لا تسمح أن يترك احترام الفقراء بسبب فقرهم!
 ③ كيف يُمكن أن لا نكرم من يسطر لنا وجهه دائماً!
 ④ أكرم معلّمى بإطاعته و هو يمنح لى ما عنده من العلم!

۳۶ - عَيْنُ ما ليس فيه الفعل المجهول:

- ① لا أُصدّق؛ هذا أمر عجيب. يُخبرنى جداً. ② هل يُصدّق هذا المنظر؟
 ③ الصديق الوفيّ يعرف عند الشّدائد. ④ ارحموا لكى تُرحموا.

۳۷ - عَيْنُ ما فيه (الفعل المعلوم و المجهول) معا:

- ① كُنْتُ ما مُنِئْتُ عن الطّيّبات من الأرزاق.
 ② «أحسب الناس أن يُتركوا أن يقولوا آمناً و هم لا يُقْتنون»
 ③ فى القرآن أسرارٌ غامضة لم تُكتشفْ حقيقتها حتّى الآن.
 ④ يُعرف الأصدقاء و تُكتشفُ صفاتهم عند الشدائد.

۳۸ - عَيْنُ نائب الفاعل ليس اسماً ظاهراً:

- ① «شهرُ رمضانُ الذى أنزل فيه القرآن»
 ② سنقطّع جذور الظلم حينما نسقى شجرة الايمان فى قلوب الناس.
 ③ تُصنّع حلوياتٍ لذيذة فى مدينة يزيد.
 ④ ائى أمرتُ أن أقول الحقّ فى جميع الاحوال.

درس هشتم

۳۹ - عَيْنُ ما لا يرتبط كلاهما فى التّضاد أو التّرادف:

- ① فجأة - بئنة ② الحرب - السلم ③ ظلام - ضوء ④ استرجع - بعث

۴۰ - عَيْنُ الخطأ:

- ① هل تعلم أنك تستطيع أن تصنع العطر من النفط؟! آيا مى دانی که تو مى توانی از نفت عطر بسازی؟
 ② أحب أن يجعلنى الله ممن يبقى ذكرهم: دوست دارم که خدا مرا از کسانی قرار دهد که یادشان باقى مى ماند!
 ③ للمؤمن كلامٌ لئن يجذب به قلوب الناس: مؤمن سخنى نرم دارد که به وسیله آن قلب های مردم را جذب مى کند!
 ④ اللهم! أعطنا ما تحبّ و اجعله فى سبيل كسب رضاك: خدايا! به ما آنچه را دوست داری عطا کن و آن را در راهی قرار بده که راضی هستی!

۴۱ - عَيْنُ الخطأ فى الترجمة:

- ① يعرف المجرمون بسببهم: خطاکاران با چهره هایشان شناخته مى شوند.
 ② علمنى أقليدس الهندسة فى ثلاثة أيام: اقليدس هندسه را در سه روز به من یاد داد.
 ③ يعرف التّواضع قيمة الإنسان عند الآخرين: فروتنی ارزش های انسانی را نزد دیگران بالا مى برد.
 ④ للدّلافين أنوف حادة: دلفین ها بینی های تیزی دارند.

۴۲ - عَيْنُ العبارة التى ماجاء فيها (نون) الوقاية:

- ① عندما أذهب إلى الدائرة يحترمنى الموظفون الأعزاء!
 ② كان الأصدقاء يدعوننى إلى الإجتهد و الإجتنب عن الكسل!
 ③ أهدانى زميلى فى يوم ميلادى أحسن هدية و هى الكتاب!
 ④ يتمنى المزارع لیت المطر ينزل كثيرا و تصير الأشجار مخضرة!

۴۳ - (ربّ اجعلنى مقيم الصلاة و من دُرّيتى، ربّنا و تقبل دُعائى):

- ① پروردگارا مرا و زاد و روم را از بریکندگان نماز بگردان، خدايا، و دعاهايمان را بپذیر!
 ② خداوندا مرا اقامه کننده نماز قرار بده و نیز نسل مرا، و پروردگارا، دعاهاى مرا بپذیرا باش!
 ③ ای خدای من مرا و نیز فرزندانم را نمازگزار قرار بده، و ای خدای من، دعايمان را استجابت کن!
 ④ ای پروردگار من مرا و فرزندانم را اقامه کننده نماز قرار بده، ای پروردگار ما، و دعای مرا قبول کن!

پاسخنامه تشریحی

- ۱ - گزینه ۴ «علی و حمید از سفر برگشتند و امانت را از دوستشان پس گرفتند.»
 فعل در ابتدای جمله برای فاعل به صورت ظاهر، اسم مفرد می آید؛ بنابراین هیچ یک از گزینه‌ها درست نیستند، فعل دوم باید مطابق با علی و حمید و به صورت مثنی بیاید.
- ۲ - گزینه ۴ اخوتی (إخوة + ی) (برادرانم) جمع مکسر و مذکر است و فعل (تفکروا) صحیح است.
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 «۱»: یا زمیلاتی (جمع مؤنث) است و فعل (اجتمعن) صحیح است.
 «۲»: یا طالیه (مفرد مؤنث) است و فعل (اسعی) صحیح است.
 «۳»: یا طالبان (مثنی مؤنث) است و فعل (ایحنا) صحیح است.
- ۳ - گزینه ۴ اسم‌ها به ترتیب عبارتند از: (سبع + العید + أجر + هن + هو + قبر + ه + بعد + موت + ه)
 نکته:
 (أجر و قبر و موت و بعد) چون سه حرف و ساکن الوسط هستند، اسم به شمار می‌روند!
 نکته:
 کلماتی که جانشین اسم‌ها می‌شوند مثل «ضمایر، اسامی اشاره، موصول‌ها و ...» نیز در شمارش، اسم محسوب می‌شوند!
- ۴ - گزینه ۳ «پدر مهربانش برای خواهر کوچکش اسباب‌بازی قشنگی خرید.»
 «الحنون»، «الصغيرة» و «جميلة» سه صفت این جمله هستند.
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۱ «المؤمن» و «الکریم» دو صفت هستند.
 گزینه ۲ «الکریم» و «العظیم» دو صفت هستند.
 گزینه ۴ «شديدة» و «الجویبة» دو صفت هستند.
- ۵ - گزینه ۴ سؤال از ما می‌خواهد در کدام عبارت (جمع مؤنث سالم و جمع مکسر)، با هم نیامده است. (إخوان و الطيور و أصوات) همگی جمع مکسر هستند و جمع مؤنث سالم نداریم.
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 «۱»: الصالحات (جمع مؤنث سالم) / نَم (جمع مکسر)
 «۲»: الشجرات (جمع مؤنث سالم) / عُصون (جمع مکسر)
 «۳»: السكريات (جمع مؤنث سالم) / الأسنان (جمع مکسر)
- ۶ - گزینه ۳ «باتوجه به این که «عینین» مفردش «عین» و مؤنث است، پس «تینین» صحیح می‌باشد.
 نکته: اکثر اعضای زوج بدن مؤنث هستند. (رجل، قدم، عین، ید، ...)
- ۷ - گزینه ۱ ترجمه گزینه درست: سفر ما به کیش ۴ روز طول می‌کشد. کلمه پرسشی مناسب: «کم یوماً تطول رحلتکم إلی جزیره کیش؟ سفر شما به جزیره کیش چند روز طول می‌کشد؟»
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۲ «آخر هفته از مشهد بازخواهیم گشت.»
 سوال مناسب: متى سترجعون من مشهد؟ (کی از مشهد بازخواهید گشت؟)
 گزینه ۳ «استاد با لحنی از من سؤال کرد. سؤال مناسب: کیف سألک أستاذ اللغة العربية؟ (استاد زبان عربی چگونه از تو سؤال کرد؟)
 گزینه ۴ «زیرا ما پاسخ را به شکل درستی می‌دانیم.»
 سوال مناسب: لماذا هو سألکم هذا السؤال؟ (چرا او از شما این سؤال را کرد؟)
- ۸ - گزینه ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۲ «یسای (ثلاثة: ۳)
 گزینه ۳ «یسای (أربعة و ثمانین: ۸۴)
 گزینه ۴ «یسای (ستة: ۶)»
- ۹ - گزینه ۲ در این گزینه عدد ترتیبی وجود دارد (جزء سی‌ام قرآن را خواندم دیروز)
 سایر گزینه‌ها اعداد اصلی هستند.
 نکته: به یاد داشته باشید که واحد عدد اصلی است با اینکه بر وزن فاعل است.)
- ۱۰ - گزینه ۱
 روز دوم هفته روز یکشنبه است. از طرفی $76 = 16 - 92$ خواهد بود.
 دقت: در اعداد دورقمی ابتدا باید یکان را بیان کرد!
- ۱۱ - گزینه ۲ «تقدّم» (پیشرفت کرد) فعل ماضی از باب «تفعل» است.
 در سایر گزینه‌ها به ترتیب: تکلّم، فعل امر، استخرج، فعل مستقبل و اذکر، مضارع از باب «تفعل» است.

۱۲ - گزینه ۱ (تَكَلَّمُوا) صحیح است (فعل باب تَفَعَّل می‌باشد و عین‌الفعل آن (ت) می‌باشد).

۱۳ - گزینه ۳ أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ (به راه پروردگارت فرا بخوان) بِالْحِكْمَةِ وَ الْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ (با دانش و اندرز نیکو) وَ جَادِلْهُمْ (با آنان ستیز کن / گفت‌وگو کن) بَالْتَنِي هِيَ أَحْسَنُ (به روشی که بهتر است)

۱۴ - گزینه ۲ با توجه به اینکه صورت سؤال می‌خواهد «کدام گزینه ممکن است اشتباه باشد؟»

گزینه ۲: فعل (لا تَجْتَهِدُوا) می‌تواند (مثنی مؤنث غائب، مثنی مذکر مخاطب، مثنی مؤنث مخاطب) باشد.

۱۵ - گزینه ۳ أَمْرٌ عَشْرٌ: یازده (رَدِّ سَائِرِ الْغَزِيئَةِهَا) / رَبَّيْتَهُمْ لِي سَاجِدِينَ: دیدم که آن‌ها برای من سجده می‌کنند (رَدِّ الْغَزِيئَةِهَا ۱ و ۴) / یازده (رَدِّ الْغَزِيئَةِ ۲)

۱۶ - گزینه ۳ «اسْتَغْفَرَ» از باب «استفعال» دو و سه حرف زائد دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «اِمْتَنَعَ» از باب افتعال و دو حرف زائد دارد.

گزینه ۲: «أَدَّبَ» از باب «تفعیل»، و یک حرف زائد و «تَأَدَّبَ» از باب «تَفَعَّل» دو حرف زائد دارد.

گزینه ۴: «عَلِّمُوا» از باب «تفعیل» یک حرف زائد دارد. «تَعَلَّمُوا» از باب «تَفَعَّل» و دو حرف زائد دارد. «لا تموتوا»: فعل نهی و ثلاثی مجرد است.

۱۷ - گزینه ۱ هر چند که «تَشْبَهُوا» و «انظروا» هر دو بسیار شبیه به فعل‌های باب «انفعال» هستند ولی از آنجا که بعد از «ن» حرف «ت» آمده، از باب افتعال هستند و از ریشه «نَبَهَ» و «نَظَرَ» هستند!

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «تَخَلَّصُوا»: از باب تَفَعَّل است.

گزینه ۳: «يَهَيَّبُونَ»: يَهَيَّبُ، بر وزن تَفَعَّل ثلاثی مجرد است.

گزینه ۴: «اسْتَلَمُوا»: از باب افتعال است.

۱۸ - گزینه ۳ همه مصدرها از باب «افتعال» هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «استلام» از باب افتعال است و بقیه از باب استفعال.

گزینه ۲: «انتشار» از باب افتعال است و بقیه از باب انفعال.

گزینه ۴: «إغلاق» از باب إفعال است و بقیه از باب إفتعال.

۱۹ - گزینه ۳ در این گزینه «أَسْتَقْبِلُ» در باب «استفعال» قرار دارد و می‌دانیم که تعداد حروف زائد آن سه حرف است و بیشترین تعداد حروف زائد در باب «استفعال» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «انْقَطَعَتْ» در باب «انفعال» است که دو حرف زائد دارد.

گزینه ۲: «تَسْتَمِعُونَ» در باب «افتعال» است که دو حرف زائد دارد.

گزینه ۴: «يَجَاذِلُنَّ» در باب «تفاعل» است که دو حرف زائد دارد.

۲۰ - گزینه ۴ رَبَّنَا: ای خدای ما (رَدِّ الْغَزِيئَةِ ۱) / لا تجعلنا: ما را قرار نده (رَدِّ الْغَزِيئَةِ ۲ و ۳) / مع القوم: همراه با گروه (رَدِّ الْغَزِيئَةِ ۱) / الظَّالِمِينَ: ستمگران، ظالمان (رَدِّ الْغَزِيئَةِ ۱)

۲۱ - گزینه ۳ از او می‌آموزید: تَتَعَلَّمُونَ منه (رَدِّ سَائِرِ الْغَزِيئَةِهَا) / به او می‌آموزانید: لَمَنْ تَعَلَّمُونَهُ (رَدِّ سَائِرِ الْغَزِيئَةِهَا) / تواضع کنید: تواضَعُوا (رَدِّ الْغَزِيئَةِ ۱ و ۲)

مضاف الیه

۲۲ - گزینه ۱ (مَعْلَمٌ + نا) + المَشْفِقُ: معْلَمٌ در اینجا هم مضاف است و هم موصوف.

صفت

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: الأَلْوَانُ الْمُخْتَلِفَةُ: موصوف و صفت

گزینه ۳: ترکیب وصفی وجود ندارد.

گزینه ۴: الصَّدِيقُ الصَّالِحُ: موصوف و صفت

۲۳ - گزینه ۳ أَحَبُّ: مبتدأ + عِبَادٌ: مضاف الیه + إِلَى اللَّهِ: جار و مجرور + أُنْعَمُ: خبر مفرد + هم: مضاف الیه

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «بَعْضٌ: مبتدأ + الطَّيُورُ: مضاف الیه + تَعْرِفُ: خبر (از نوع جمله فعلیه)

گزینه ۲: «لِلْغَرَابِ: خبر مقدم به صورت جار و مجرور + صَوْتُ: مبتدأ مؤخَّر

گزینه ۴: «سَمِعُ: مبتدأ + الدَّلَّيْنِ: مضاف الیه + يَفُوقُ: خبر (از نوع جمله فعلیه) + الْإِنْسَانَ: مضاف الیه

۲۴ - گزینه ۳ در این گزینه فعلی وجود ندارد که فاعل داشته باشد: (محاولة: مبتدأ / كثيرة: خبر مفرد)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «اشْرَحَ وَ يَسَّرَ» فعل معلوم و دارای فاعل هستند.

گزینه ۲: «آتَ» فعل امر و دارای فاعل (ضمیر مستتر أنت) است.

گزینه ۴: «أَعْبُدُونَ»: فعل امر و فاعل آن ضمیر (واو) بارز است.

۲۵ - گزینه ۱ در این گزینه «يَجْلِسُ التَّلَامِيذُ» جمله فعلیه و «نافذته مفتوحة» جمله اسمیه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «تَحَوَّلَ: مبتدأ + يُمَكِّنُ: خبر از نوع جمله فعلیه. بنابر این جمله اسمیه است.

گزینه ۳: أَحَبُّ: فعل و فاعل + عباد: مفعول جملة فعلیه است + يَنْفَعُونَ: فعل و فاعل + النَّاسُ: مفعول بنابرین جملة فعلیه است.

گزینه ۴: أَنَا: مبتدا + التَّقَطُّطُ: خبر از نوع جمله فعلیه، بنابرین جملة اسمیه است.

۲۶ - گزینه ۱ «صباح أهد الأیام» جزء ارکان اصلی جمله نیست و می‌توان آن را حذف کرد، بنابرین «ذَهَبْتُ ...» جملة فعلیه است. در سایر گزینه‌ها: «نَظَرُ، فَضْلُ، دَوْرُ» مبتدا هستند.

نکته: اگر مبتدا اسمی نکره و خبر جارومجرور باشد جای مبتدا و خبر عوض می‌شود. (لِکُلِّ) خبر مَقْدَم و (دَوْرُ) مبتدای مؤخّر است.

۲۷ - گزینه ۴ هر دو فعل (طَلَبَ - تَنَسَّدَ) در این عبارت معلوم هستند. (معلّم از دانش‌آموز خواست که اشعار را بیشتر بسراید.) در سایر گزینه‌ها «صُيِّتَ، مُنَعَا و نُسَاعِدَ» فعل‌های مجهول هستند.

۲۸ - گزینه ۳ زیرا از (عَلِمَ = بیاموز + نا = ما را) تشکیل شده است. از کسرة عين الفعل یعنی «ل» مشخّص است که «عَلِمَ» فعل امر مخاطب است و «نا» مفعول آن است. (به ما بیاموز)

گزینه‌های دیگر همگی صیغه مَتَكَلَّم مع الفیر هستند و «نا» فاعلشان است. (یاد دادیم/ یاد گرفتیم/ مبارزه کردیم)

۲۹ - گزینه ۳ موصوف و صفت از نظر مذکر و مؤنث و از نظر مفرد، مثنی و جمع بودن باید با هم مطابقت کنند.

در صورتی که در گزینه ۳، الرَّجُلَانِ مثنی و المؤمنون جمع است.

۳۰ - گزینه ۴ «قُورَّت»: قرار گذاشتم (رد گزینه ۱ و ۳) / «المتحف»: موزه (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

۳۱ - گزینه ۱ فعلی که در آن فاعل نیست، فعل مجهول است که تنها فعل مجهول (أُستشهدوا) در گزینه ۱ «ا» می‌باشد و بقیه افعال در سایر گزینه‌ها فعل معلوم است و فاعل دارند.

۳۲ - گزینه ۲ در این گزینه «تَلَكَّ» مفعول است که یک اسم مبنی محسوب می‌شود.

در سایر گزینه‌ها «شیتا، معلّی (معلمین + ک)، صدیق» مفعول هستند اما معرب می‌باشند.

۳۳ - گزینه ۲ ترجمه: جهانگرد برای سفر به دیگر کشورها به ویزا نیاز دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «ا» از آداب ما ایرانی‌ها جشن گرفتن روز اول از تابستان است. (نادرست است، روز اول بهار را جشن می‌گیریم.)

گزینه ۳: «ا» انار میوه‌ای است که مردم آن را برای فصل‌های سال خشک می‌کنند. (نادرست است میوه‌هایی مانند زردآلو، سیب و ... خشک می‌شود.)

گزینه ۴: «ا» مسلمانان در جهان روز عید فطر را ماهانه جشن می‌گیرند. (نادرست است.)

۳۴ - گزینه ۲ در این گزینه ضمیر «او»، نائب فاعل است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «آیات»: نائب فاعل

گزینه ۳: «الانسان»: نائب فاعل

گزینه ۴: صوت: نائب فاعل

۳۵ - گزینه ۲ ترجمه عبارت: اجازه نده که احترام فقرا به دلیل فقرشان ترک شود. (فعل «أَنْ يَتْرَكَ» مجهول است زیرا با توجه به ترجمه، فاعل آن مشخص نیست.)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «ا»: آرید می‌خواهم (فاعل: أَنَا مستتر). تَخْبِر: خبر دهی (فاعل: أَنْتَ مستتر)

گزینه ۳: «ا»: یمكن: ممکن است (فاعل: هُو مستتر) - لا نكرم: اكرام نكنیم (فاعل: مَنْ)

گزینه ۴: «ا»: أكرم: گرامی می‌دارم (فاعل: أَنَا مستتر) / يمنح: اجازه می‌دهد. (فاعل: هُو مستتر)

۳۶ - گزینه ۱ (أُحَدِّقُ + يُحِيرُنِي) اول به‌خاطر حرکت‌های آن و دومی به‌خاطر داشتن مفعول به (ی) مجهول نیستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «يُضَدُّ» مضارع مجهول از باب «تفعیل»

گزینه ۳: «يُعْرِفُ»: مضارع مجهول از ثلاثی مجرد

گزینه ۴: «تُرْحَمُوا»: تا رحم شوید، مورد ترحّم قرار بگیرید. مضارع مجهول از ثلاثی مجرد

نکته:

اگر این فعل معلوم بود احتیاج به مفعول به داشت، پس می‌فهمیم که حتماً مجهول است.

۳۷ - گزینه ۲ حَسِبَ / يَقُولُوا / آمَنَّا: فعل‌های معلوم، يُتْرَكُوا / يُفْتَنُونَ: فعل‌های مجهول

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «ا»: مُنِعْتُ: ماضی مجهول ولی كُنْتُ: فعل ناقصه بوده و نه معلوم است و نه مجهول!

گزینه ۳: «كُنْتُسَفُ» فعل مجهول است.

گزینه ۴: «يُعْرِفُ» / «كُنْتُسَفُ» فعل‌های مجهول هستند.

نکته:

به‌جز مضارع‌های سه باب گفته‌شده (يُفَعِّلُ + يُفَعَّلُ + يُفَاعِلُ) اگر هم مضارع دیگری با ضمه شروع شود، قطعاً مجهول است!

۳۸ - گزینه ۴ در این جمله فعل «أَمْرَتْ» فعل مجهول است و نائب فاعل آن ضمیر بارز (ت) می‌باشد.

ترجمه گزینه: قطعاً من امر شدم به اینکه در همه حالات سخن حق بگویم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «ا»: «القرآن» نائب فاعل و اسم ظاهر است. ترجمه گزینه: ماه رمضان ماهی است که در آن قرآن نازل شده است.

گزینه ۲: «ا»: «حلویات» نائب فاعل و اسم ظاهر است. ترجمه گزینه: شیرینی‌های لذیذی در شهر یزد درست می‌شود.

گزینه ۳: «سَفَطُ» فعل مستقبل مجهول است و نائب فاعل آن «جُدُور» می‌باشد. ترجمه گزینه: آنکه درخت ایمان را در دل‌های مردم آبیاری می‌کنیم ریشه‌های ظلم قطع خواهد شد.

۳۹ - گزینه ۴ «استرجع»: پس گرفت / «بعت»: فرستاد که هیچ ارتباطی با هم ندارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «فجأة = بغتة (ناگهان)

گزینه ۲: «الحرب (جنگ) ≠ السلم (صلح)

گزینه ۳: «ظلام (تاریکی) ≠ ضوء (روشنایی)

۴۰ - گزینه ۴ «و اجعله فی سبیل کسب رضاك»: و آن را در راه کسب رضایت قرار بده!

۴۱ - گزینه ۲ در این گزینه «ارزش انسان، صحیح ست، ارزش‌های انسانی، غلط است.

۴۲ - گزینه ۴

در این گزینه فعل (بمَنی) دارای سه حرف اصلی (م ن ی) است و نون وقایه ندارد.

در سایر گزینه‌ها افعال (بِحترمنی / أهدانی / يدعوننی) دارای نون وقایه هستند.

۴۳ - گزینه ۴ «رَبِّ: ای پروردگار من، پروردگارا» حواستان باشد که حرکت کسره «ی» در این لغت نشانه ضمیر «ی» متکلم وحده می‌باشد؛ زیرا گاهی در منادای مضاف ضمیر «ی» حذف می‌شود و به جای آن کسره می‌آید.

«مقیم: اقامه‌کننده، اسم فاعل ثلاثی مزید، معرفه به اضافه و مفرد است که به اشتباه در گزینه ۱» به صورت جمع ترجمه شده است.

حرف «از» در گزینه ۱» معادلی در صورت سوال ندارد.

«و من ذُریتي: و فرزندانم را» با توجه به ترجمه، «نیز» در گزینه‌های ۲» و ۳» اضافه است.

«رَبَّنَا: ای پروردگار ما» اولاً حرف «و» قبل از این لغت در گزینه‌های ۲» و ۳» اضافه است، دوماً ضمیر متصل «نا» به «رَبِّ»، متکلم مع‌الغیر است نه متکلم وحده (رد گزینه ۳»).

«دُعَاء: دعای مرا» در این لغت نیز همانند «رَبِّ» حرکت کسره نشانه ضمیر «ی» متکلم وحده است که حذف شده و به جای آن کسره آمده است. (دعاء + «ی» ← دعاء). ضمناً دقت کنید که این لغت مفرد است نه جمع (رد سایر گزینه‌ها).

پاسخنامه کلیدی

۱ - ۴	۸ - ۱	۱۵ - ۳	۲۲ - ۱	۲۹ - ۳	۳۶ - ۱	۴۳ - ۴
۲ - ۴	۹ - ۲	۱۶ - ۳	۲۳ - ۳	۳۰ - ۴	۳۷ - ۲	
۳ - ۴	۱۰ - ۱	۱۷ - ۱	۲۴ - ۳	۳۱ - ۱	۳۸ - ۴	
۴ - ۳	۱۱ - ۲	۱۸ - ۳	۲۵ - ۱	۳۲ - ۲	۳۹ - ۴	
۵ - ۴	۱۲ - ۱	۱۹ - ۳	۲۶ - ۱	۳۳ - ۲	۴۰ - ۴	
۶ - ۳	۱۳ - ۳	۲۰ - ۴	۲۷ - ۴	۳۴ - ۲	۴۱ - ۲	
۷ - ۱	۱۴ - ۲	۲۱ - ۳	۲۸ - ۳	۳۵ - ۲	۴۲ - ۴	